

Samenvatting Solvency and Financial Condition Report Group

2016

Samenvatting

Het Rapport, 2016 Solvency and financial condition report, geeft de stakeholders van Aegon inzicht in het volgende:

A. Werkzaamheden en resultaten

Aegon heeft in 2016 verdere vooruitgang geboekt bij de transformatie van de onderneming en de uitvoering van de bedrijfsstrategie, ondanks uitdagende macro-economische omstandigheden. De Solvency II-ratio bleef gedurende het jaar ruim binnen de beoogde bandbreedte van 140%-170%. Ultimo 2016 lag deze ratio met 157% boven het midden van de beoogde bandbreedte. Hoewel Aegon in 2016 te maken had met forse tegenwind in de vorm van marktvolatiliteit en een aantal onverwacht hoge claims, kwam het onderliggende resultaat vóór belastingen uit op EUR 1.913 miljoen.

De activiteiten van Aegon in het VK hebben in 2016 een belangrijke wijziging ondergaan, waarbij de annuïteiten-portefeuille is afgestoten en twee nieuwe bedrijfsonderdelen zijn aangekocht.

De verkoop aan Rothesay en Legal & General omvat twee afzonderlijke transacties waarbij Aegon in eerste instantie GBP 9 miljard aan verplichtingen heeft herverzekerd. Dit zal worden gevolgd door Part VII transfers, waarmee de verkoop zal zijn afgerond.

In mei 2016 maakte Aegon de overname bekend van het Britse pensioenplatform van BlackRock op het gebied van (de uitvoering van) defined benefits. Voor deze transactie is goedkeuring nodig van de rechter. In augustus 2016 maakte Aegon de overname bekend van Cofunds, onderdeel van Legal & General. Met deze transactie is de strategisch herijking van de activiteiten van Aegon in het VK van traditionele levensverzekeraar naar digitaal verzekeringsplatform afgerond. Aegon heeft zich daarmee stevig op de kaart gezet als marktleider in online verzekeren voor particulieren. De overname vond op 1 januari zijn beslag, na goedkeuring van de toezichthouder. Daarmee zijn 750.000 online klanten naar Aegon overgegaan, samen goed voor een beheerd vermogen van meer dan GBP 80 miljard. Inclusief deze overname bedient Aegon inmiddels ruim 3 miljoen klanten in het Verenigd Koninkrijk.

Het onderliggende resultaat vóór belastingen bedroeg in 2016 EUR 1.913 miljoen, vooral als gevolg van lagere afschrijvingen op geactiveerde eerste kosten dan in 2015 in verband met het opwaarderen van klanten naar het pensioenplatform in het Verenigd Koninkrijk. Dankzij dit onderliggende resultaat vóór belastingen bedroeg de nettowinst in 2016 EUR 586 miljoen. Van invloed op de winst was het boekverlies op de verkoop van de Britse annuïteiten-portefeuille en marktwaardeverliezen, die deels werden gecompenseerd door beleggingswinsten.

De provisies en kosten daalden in 2016 ten opzichte van 2015 tot EUR 6,4 miljard, met name als gevolg van de lagere afschrijvingen op geactiveerde eerste kosten in het Verenigd Koninkrijk. De operationele kosten zijn in 2016 ten opzichte van 2015 met 1% gestegen tot EUR 3,6 miljard.

Uitkeringen en verzekeringstechnische lasten bedroegen in 2016 EUR 42,0 miljard, waarvan EUR 23,9 miljard in het levensverzekeringsbedrijf en EUR 2,1 in het schade-segment. Marktschommelingen (aandelenmarkten en rentetarieven) hadden een significant effect op de uitkeringen en verzekeringstechnische lasten. Ook mutaties in de technische voorzieningen, als gevolg van veranderingen in de marktwaarde van financiële activa voor rekening van polishouders ten bedrage van EUR 15,1 miljard, waren van invloed. Deze zijn verantwoord in de resultaten op financiële transacties.

Meer informatie over de werkzaamheden en de resultaten van Aegon is te vinden in hoofdstuk A. Werkzaamheden en resultaten.

B. Governancestructuur

Algemene governance

Aegon is gevestigd en kantoorhoudend in Nederland en valt derhalve onder de Nederlandse wet- en regelgeving, waaronder begrepen de Nederlandse Corporate Governance Code.

De Raad van Bestuur is belast met de algemene leiding van de onderneming en als zodanig verantwoordelijk voor het realiseren van de bedrijfsdoelstellingen, strategieontwikkeling en het bijbehorende risicoprofiel, alsmede voor het toezicht op relevante zaken op het gebied van maatschappelijk verantwoord ondernemen en de ontwikkeling van het bedrijfsresultaat. De Raad van Bestuur wordt bij zijn werkzaamheden ondersteund door de Management Board. De Management Board bestaat uit de Raad van Bestuur, de Group Chief Risk Officer (CRO) en de CEO's van Aegon Americas, Aegon Nederland, Aegon Verenigd Koninkrijk en Aegon CEE. In 2016 zijn ook de CEO Asset Management, de General Counsel, de Global Head of HR en de Chief Technology Officer tot de Management Board toegetreden. Darryl Button, CFO van Aegon, was lid van de Management Board tot zijn uitdiensttreding per 1 december 2016.

De Raad van Commissarissen houdt toezicht op het beleid van de Raad van Bestuur en op de algemene bedrijfsvoering en de strategische koers. De leden van de Raad van Commissarissen (ultimo 2016: acht leden) worden benoemd door de Algemene Vergadering van Aandeelhouders. Het streven van Aegon is om een zo evenwichtig mogelijk samengestelde Raad van Commissarissen te hebben, wat betreft vakinhoudelijke kennis, land van herkomst en geslacht. De Raad van Commissarissen heeft de volgende commissies samengesteld, die zich specifiek bezighouden met onderwerpen zoals de financiële administratie van Aegon, het risicobeheer en de beloning en benoeming van bestuurders:

- Audit Committee
- Risk Committee
- Remuneration Committee; en
- Nomination & Governance Committee.

Risicomanagement

Het risicomanagementraamwerk van Aegon is ontworpen – en wordt toegepast – om te signaleren en beheersen van potentiële gebeurtenissen en risico's die een effect kunnen hebben op de onderneming. Dit is vastgelegd in het ERM-raamwerk (Enterprise Risk Management). Op basis van dit raamwerk worden individuele en samengestelde risico's zodanig gesignaleerd en beheerst dat zij binnen de risico tolerantie van Aegon blijven. Daarmee wordt een redelijke mate van zekerheid geboden ten aanzien van het realiseren van de doelstellingen van Aegon. Het ERM-raamwerk is van toepassing op alle materiële bedrijfsonderdelen waarover Aegon operationele controle heeft. De bedrijfsonderdelen van Aegon hebben de keuze om het ERM-groepsraamwerk ofwel rechtstreeks te implementeren ofwel aan te passen aan de lokale situatie, waarbij wel aan de eisen van het ERM-groepsraamwerk moet worden voldaan. Het ERM-raamwerk van Aegon is gebaseerd op een duidelijk afgebakende governancestructuur:

- Raad van Commissarissen;
- Raad van Bestuur en Management Board;
- Group Risk & Capital Committee inclusief subcommissies; en
- Lokale en regionale Risk & Capital Committees.

In 2016 is de structuur van de Group Risk & Capital Committee (GRCC) gewijzigd om de governance ten aanzien van risico's en actuariële en financiële zaken nader te integreren. Het mandaat van de GRCC is uitgebreid en de vertegenwoordiging van de Risicofunctie binnen de GRCC is versterkt. De GRCC richt zich op zowel financiële als niet-financiële (operationele) risico's.

¹ Aegon maakte op 6 september 2016 bekend dat de heer Button zich per 1 december 2016 terugtrekt als CFO. Matthew J. Rider (1963, Verenigde Staten) is op voordracht van de Raad van Commissarissen tijdens de Algemene Vergadering van Aandeelhouders op 19 mei 2017 als CFO en lid van de Raad van Bestuur benoemd.

Controleomgeving

Naast risicomangement omvat de controleomgeving onder Solvency II een intern beheersingssysteem, een actuariële functie en een interne auditfunctie. Het interne beheersingssysteem faciliteert de naleving van de geldende wet- en regelgeving en de administratieve processen en biedt een toereikende controleomgeving, met inbegrip van specifieke beheersingsmaatregelen voor de sleutelprocessen. De actuariële functie is volledig verantwoordelijk voor de toereikendheid en de betrouwbaarheid van de technische voorzieningen zoals deze gerapporteerd worden, waaronder begrepen het formuleren van beleid en het toezicht op de naleving van actuariële risico-toleranties. De interne auditfunctie gaat onafhankelijk en objectief te werk bij de vervulling van haar werkzaamheden, te weten het beoordelen van de effectiviteit van het interne beheersingssysteem van Aegon.

Meer informatie over de governancestructuur van Aegon is te vinden in hoofdstuk B. Governancestructuur.

C. Risicoprofiel

Als verzekeringsconcern accepteert en beheert Aegon risico's ten behoeve van haar klanten en overige stakeholders. De risicomangement- en beheersingssystemen van Aegon zijn zodanig ontworpen dat deze risico's zo effectief en efficiënt mogelijk worden beheerst op een wijze die aansluit bij de bedrijfsstrategie. Het beoogde risicoprofiel wordt bepaald door de behoeften van onze klanten, het vermogen van Aegon om het risico te beheersen, de risico preferentie van Aegon en de vraag of er voldoende capaciteit is om het risico aan te gaan. Het huidige streven van Aegon is erop gericht om een evenwicht te realiseren tussen financiële-marktrisico's en krediet- en verzekeringsrisico's. Het beoogde risicoprofiel wordt op groepsniveau vastgesteld en nader uitgewerkt binnen de bedrijfsonderdelen waar de verzekeringsproducten worden verkocht. De risicostrategie van Aegon geeft richting aan het beoogde risicoprofiel van Aegon en vormt een van de pijlers onder de bedrijfsstrategie. De onderneming heeft te maken met diverse risico's, waaronder begrepen verzekerings-, markt-, krediet-, liquiditeits- en operationele risico's. De verkoop van het overgrote deel van de Britse annuïteiten-portefeuille in 2016 heeft een verlaging tot gevolg gehad van het langlevensrisico en het renterisico voortvloeiend uit deze activiteiten. Als gevolg van deze transactie, die naar verwachting in 2017 wordt afgerond, is Aegon herverzekeringcontracten aangegaan met Rothesay Life en Legal & General. Deze tijdelijke herverzekeringcontracten zorgen tot aan de afronding van deze transactie voor extra tegenpartijrisico.

Meer informatie over het risicoprofiel van Aegon is te vinden in hoofdstuk C. Risicoprofiel.

D. Waardering voor solvabiliteitsdoeleinden

Aegon waardeert de balansposten op Solvency II basis volgens grondslagen die de economische waarde van deze posten vertegenwoordigen. Waar de marktwaarde onder IFRS in lijn is met de Solvency II-vereisten, volgt Aegon IFRS bij de waardering van haar activa en passiva, met uitzondering van de technische voorzieningen.

De aansluiting van het positieve verschil tussen de activa en de verplichtingen (onder Solvency II) met het eigen vermogen (onder IFRS-EU) kan als volgt worden samengevat:

- Herwaarderingsverschillen ten aanzien van met name verzekeringsverplichtingen en andere activa die tegen een andere waarde dan de marktwaarde in de IFRS-balans worden opgenomen;
- Verschillen in scope, waarbij aggregatie plaatsvindt van de niet-Europese Economische Ruimte (EER)-(her)verzekeringsactiviteiten van Aegon volgens de aftrek- en aggregatiemethode en de netto-vermogenswaarde wordt opgenomen onder Deelnemingen in de economische balans van Aegon op Solvency II basis; en
- Het niet langer opnemen van posten op de economische balans op Solvency II basis die op de IFRS-balans mogen worden opgenomen, bijvoorbeeld de geactiveerde eerste kosten, goodwill en immateriële activa.

Aegon past voor Aegon UK en Aegon Spanje de matchingopslag toe, hetgeen per 31 december 2016 een positief effect van EUR 107 miljoen heeft op het eigen vermogen op groepsniveau en een effect van EUR (105) miljoen op het solvabiliteitskapitaalvereiste op groepsniveau. De matchingopslag methode is door de nationale toezichthouder goedgekeurd. Daarnaast past Aegon voor Aegon Nederland, Aegon UK en Aegon Spanje de volatiliteitsaanpassing toe, hetgeen een positief effect van EUR 651 miljoen heeft op het eigen vermogen op groepsniveau en een effect van EUR (1.636) miljoen op het solvabiliteitskapitaalvereiste op groepsniveau.

Het gecombineerde positieve effect van de matchingopslag en de volatiliteitsaanpassing op de groepssolvabiliteit bedraagt 26%.

Meer informatie over de aansluiting tussen de economische balans van Aegon op Solvency II basis en de geconsolideerde jaarrekening onder IFRS-EU is te vinden in hoofdstuk D. Waardering voor solvabiliteitsdoelinden.

E. Kapitaalbeheer

Aegon handhaaft voor haar kapitaalratio een beoogde bandbreedte van 140%-170%. Ultimo 2016 lag de Solvency II-ratio met 157% boven het midden van deze bandbreedte.

In de onderstaande tabel zijn de belangrijkste Solvency II-cijfers van Aegon opgenomen per ultimo 2016:

Totaal in aanmerking komend eigen vermogen

Bedragen in miljoenen €

Tier 1-onbeperkt eigen vermogen	10.656
Tier 1-beperkt eigen vermogen	2.517
Tier 2-eigen vermogen	3.309
Tier 3-eigen vermogen	1.638
Totaal in aanmerking komend eigen vermogen	18.119

SCR/Solvency II-ratio op groepsniveau

Bedragen in miljoenen €

Beleggings- en tegenpartijrisico	2.730
Mismatchrisico	81
Verzekeringsrisico	1.127
Standaardformule	2.892
Overige kapitaalvereisten	6.036
LAC-DT en overige	(1.302)
PIM SCR op groepsniveau	11.563
Solvency II-ratio op groepsniveau	157%

Aegon hanteert ten behoeve van de berekening van de groepssolvabiliteit onder Solvency II een combinatie van consolidatie methode (methode 1) en aftrek-en aggregatie methode (methode 2). Daarnaast hanteert Aegon een partieel intern model (PIM) ter berekening van de solvabiliteitspositie van haar (her)verzekeringsactiviteiten op basis van de consolidatiemethode. De beleggings- en tegenpartij-, mismatch- en verzekeringsrisico's in de tabel hierboven komen voort uit het PIM van Aegon.

Wat de niet-EER-regio's van Aegon betreft, wordt het kapitaalvereiste voor de (her)verzekeringsactiviteiten in derden-landen die (vooral) nog als gelijkwaardig worden aangemerkt (VS, Bermuda, Japan, Mexico en Brazilië), gebaseerd op de aldaar geldende kapitaaleisen. Voor de (her)verzekeringsactiviteiten in overige niet-EER-landen, te weten China, India en Turkije, wordt het kapitaalvereiste gebaseerd op Solvency II. De niet-EER-regio's van Aegon zijn in de tabel hierboven opgenomen onder Overige kapitaalvereisten.

De aanvraag van Aegon voor het mogen toepassen van een intern model is goedgekeurd door het college van toezichthouders. Aegon is van mening dat een (gedeeltelijk) intern model de werkelijke risico's beter in kaart brengt aangezien daarin gebruik wordt gemaakt van bedrijfsspecifieke modelleringen en gevoeligheden in plaats van sectorbrede ramingen, zoals in de standaardformule.

Opgemerkt wordt dat het Solvency II-kapitaal van Aegon afhankelijk is van de uiteindelijke uitleg van de Solvency II-regelgeving, met inbegrip van de onderliggende aannames bij de factor die Aegon in Nederland toepast voor het verliescompensatievermogen uitgestelde belastingen (LAC-DT). De in 2017 door DNB uitgegeven nieuwe leidraad wordt momenteel herzien. Ultimo 2016 wordt uitgegaan van een 75% factor in de berekening van de LAC-DT voor Aegon Nederland. Daarnaast wordt in het eigen vermogen op groepsniveau geen rekening gehouden met potentiële verplichtingen die kunnen voortvloeien uit door Aegon in het verleden in Nederland verkochte, uitgegeven of geadviseerde unit-linked-producten aangezien deze potentiële aansprakelijkheid op dit moment niet betrouwbaar kan worden becijferd.

Meer informatie over het beschikbare en het in aanmerking komende eigen vermogen van Aegon is te vinden in hoofdstuk E.1 Eigen vermogen en over de PIM SCR van Aegon in hoofdstuk E.2.1 Solvabiliteitskapitaalvereiste.

Contact

Hoofdkantoor

Aegon N.V.
Aegonplein 50
2591 TV Den Haag
Telefoon: +31 (0) 70 344 32 10
aegon.com

Investor Relations

Telefoon: +31 (0) 70 344 83 05
Email: ir@aegon.com

Media Relations

Telefoon: +31 (0) 70 344 89 56
Email: gcc@aegon.com

